

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 57/2012
05.09.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Nevenke Važić, predsednika veća, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Biljane Sinanović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr. G.G. i dr, zbog krivičnog dela iz člana 149. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji i dr, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 468/12 od 20.06.2012. godine, podignutom protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Zrenjaninu K. 142/10 od 11.07.2011. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 3769/11 od 23.02.2012. godine, u sednici veća održanoj 05.09.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 468/12 od 20.06.2012. godine kao osnovan i utvrđuje da je pravnosnažnim presudama Osnovnog suda u Zrenjaninu K. 142/10 od 11.07.2011. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 3769/11 od 23.02.2012. godine povređen krivični zakon – član 369. stav 1. tačka 1. ZKP u vezi člana 5. stav 2. KZ i člana 149. stav 1. i 2. Zakona o planiranju i izgradnji, u korist okrivljenih G.G., M.L., G.M. i B.T.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Zrenjaninu K. 142/10 od 11.07.2011. godine, na osnovu člana 355. tačka 1. ZKP oslobođeni su od optužbe i to okr. G.G. i okr. M.L., zbog krivičnog dela iz člana 149. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji, a okr. G.M. i okr. B.T. zbog krivičnog dela iz člana 149. stav 1. Zakona o planiranju i izgradnji.

Odlučujući o žalbi Osnovnog javnog tužioca u Zrenjaninu, Apelacioni sud u Novom Sadu je presudom Kž1 3769/11 od 23.02.2012. godine odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda, Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 468/12 od 20.06.2012. godine, zbog povrede zakona iz člana 369. stav 1. tačka 1. u vezi člana 367. ZKP, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud utvrdi da je zahtev osnovan i da je prvostepenom i drugostepenom presudom povređen zakon u korist okrivljenih.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu člana 422. st. 2. i 3. ZKP i održao sednicu veća, u prisustvu okrivljenih G.G., M.L. i B.T. i branilaca, adv. D.Đ., adv. B.P. i adv. S.D., a u odsustvu uredno obaveštenih Republičkog javnog tužioca, okr. G.M. i branilaca adv. M.Đ. i adv. S.J. Na sednici veća Vrhovni kasacioni sud je razmotrio spise predmeta sa presudama protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je po oceni navoda u zahtevu i izjašnjenja prisutnih branilaca i okrivljenih, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Prvostepeni sud je okrivljene oslobodio od optužbe za krivično delo iz člana 149. stav 1. i 2. Zakona o planiranju i izgradnji nalazeći da delo za koje su optuženi nije krivično delo. Po stavu prvostepenog suda, stupanjem na snagu Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika („Službeni glasnik RS“ broj 72/09)

prestao je da važi član 149. Zakona o planiranju i izgradnji, a istovremeno uvedena je odredba člana 219a. KZ, koja reguliše novo krivično delo – građenje bez građevinske dozvole, koju je po svojim elementima istovetno sa krivičnim delom iz člana 149. Zakona o planiranju i izgradnji, pa je, imajući u vidu propisane kazne za ta dela, za okrivljene, u smislu člana 5. KZ, povoljniji Zakon o planiranju i izgradnji, koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela. Međutim, kako su odredbe tog zakona prestale da važe, prvostepeni sud je zaključio da delo za koje su okrivljeni optuženi više nije krivično delo, zbog čega je okrivljene oslobodio od optužbe. Ovakav stav prvostepenog suda u potpunosti je prihvatio i drugostepeni sud.

Po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, prvostepeni i drugostepeni sud zauzeli su pogrešan stav u pogledu primene odredbe člana 5. KZ, na šta osnovano ukazuje javni tužilac u podnetom zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Tačno je da je odredbom člana 189. Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika predviđeno da danom stupanja na snagu tog zakona prestaje da važi odredba člana 149. Zakona o planiranju i izgradnji, međutim, to ne znači da se ta odredba ne može više primenjivati.

Naprotiv, odredbom člana 5. stav 1. KZ predviđeno je da se na učinioca krivičnog dela primenjuje zakon koji je važio u vreme izvršenja dela, a prema odredbi stava 2. istog člana, ako je posle izvršenja krivičnog dela izmenjen zakon, jednom ili više puta, primeniće se zakon koji je najblaži za učinioca, pa dakle, i zakon koji je „prestao da važi“ , ukoliko je najblaži za učinioca.

Zakonom o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika, krivično delo iz člana 149. Zakona o planiranju i izgradnji je brisano iz tog zakona, ali je istovremeno propisano novo krivično delo u krivičnom zakoniku – građenje bez građevinske dozvole (član 219a. KZ), pa radnje okrivljenih za koje su optuženi nisu dekriminalizovane, niti je bilo vremenskog diskontinuiteta u kažnjivosti gradnje bez propisane dokumentacije, pri čemu građenje bez građevinske dozvole po sadržini odgovara građenju bez odobrenja za gradnju. To uostalom nije sporni ni za prvostepeni ni drugostepeni sud, međutim ovi sudovi su, u pogledu primene odredbe člana 5. KZ, pogrešno zaključili da ukidanje krivičnog dela iz posebnog zakonodavstva, koje je blaže za okrivljene, mora za posledicu imati oslobađanje okrivljenih od optužbe.

Donošenjem oslobađajuće presude za krivično delo iz člana 149. Zakona o planiranju i izgradnji, prvostepeni sud je povredio krivični zakon u korist okrivljenih – član 369. stav 1. tačka 1. ZKP u vezi člana 5. stav 2. KZ i člana 149. stav 1. i 2. Zakona o planiranju i izgradnji, a istu povredu zakona učinio je i drugostepeni sud koji nije otklonio učinjenu povredu zakona, već je prvostepenu presudu potvrdio.

Iz iznetih razloga, Vrhovni kasacioni sud je uvažio zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca kao osnovan i utvrdio da je pravnosnažnim presudama Osnovnog suda u Zrenjaninu K. 142/10 od 11.07.2011. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 3769/11 od 23.02.2012. godine povređen krivični zakon u korist okrivljenih G.G., M.L., G.M. i B.T. i, na osnovu odredbe člana 425. stav 2. ZKP, odlučio kao u izreci ove presude, ne dirajući u pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut.

Zapisničar - savetnik

Predsednik veća

Dragana Vuksanović

sudija

Nevenka Važić